

**UCHWAŁA NR XXXI/252/2021
RADY GMINY CZERNIKOWO**

z dnia 27 października 2021 r.

w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Makowiska na lata 2021-2027.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1372).

uchwała się co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Makowiska na lata 2021-2027, przyjęty uchwałą Nr 1/1/2021 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Makowiska w Gminie Czernikowo z dnia 13 października 2021 roku w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Makowiska na lata 2021-2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Czernikowo.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Rafał Rutkowski

Załącznik do uchwały:

Nr 1/1/2021.
Zebrania Wiejskiego
Sołectwa Makowiska
z dnia 13.10.2021 r.

Nr XXXI/252/2021
Rady Gminy w Czernikowie
z dnia 27.10.2021 r.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI MAKOWISKA NA LATA 2021 - 2027

Makowiska, wrzesień 2021

SPIS TREŚCI

I. Wprowadzenie.....	1
II. Makowiska – historia, charakterystyka oraz inwentaryzacja zasobów.....	1
III. Analiza SWOT.....	6
IV. Priorytety rozwoju miejscowości.....	7
V. Opis planowanych przedsięwzięć.....	9

1. Wprowadzenie

Plan odnowy miejscowości jest dokumentem, którego najważniejszym elementem jest wypracowanie ścieżki rozwojowej danej wsi. Tak jak w przypadku gminy, powiatu, czy każdego innego obszaru, należy zbadać dostępne zasoby, zebrać oczekiwania ludności i wybrać jak najlepszą ścieżkę dotarcia ze stanu obecnego do tego zakładanego w określonej perspektywie czasu. Jego celem jest pobudzanie i stymulowanie współpracy środowisk lokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego, zachęcanie do nowych form aktywności gospodarczej, zapobieganie peryferyzacji miejscowości, a także tworzenie poczucia więzi mieszkańców ze swoją miejscowością.

Dokument tego typu wymagany jest nie tylko po to, aby jasno określić zakres i sposób realizacji projektów, lecz również stanowi wymagany załącznik, jeśli mieszkańcy postanowią realizować inwestycje w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” przy udziale środków europejskich z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Niniejsze opracowanie zawiera charakterystykę miejscowości, analizę SWOT, planowane kierunki rozwoju wsi, a także zakładane przedsięwzięcia wraz z szacunkowymi kosztami i harmonogramem ich realizacji. Dokument ten poprzez realizację wskazanych w nim przedsięwzięć przyczyni się do podniesienia standardu życia mieszkańców wsi Makowiska oraz zwiększy atrakcyjność miejscowości.

Plan Odnowy Miejscowości Makowiska jest dokumentem stanowiącym aktualizację Planu Odnowy Miejscowości Makowiska na lata 2012-2018, przyjętego przez Radę Gminy Czernikowo w dniu 30 października 2012 r. uchwałą nr XVII/130/2012.

2. Makowiska – historia, charakterystyka oraz inwentaryzacja zasobów

Nazwa występuje w źródłach od końca XVII wieku (zapis „około 1700 roku powstaje osada Wola Budy i Rumunek Makowiska”). Wieś Makowiska wzmiankowana jest także w 1783 roku jako własność Trzczańskich, później Zielińskich. Nazwa wsi jest topograficzna, pochodzi od wyrazu pospolitego, apelatywu Makowisko (pole, na którym rósł mak). Po okresie napoleońskim (Księstwa Warszawskiego) ziemie, na których leżą Makowiska, weszły w skład Królestwa Polskiego. Administracyjnie znalazły się w guberni płockiej i w powiecie lipnowskim. Przynależały ponadto do gminy Osówka. Od XIX wieku zaczęła wzrastać liczba

Plan Odnowy Miejscowości Makowiska na lata 2021-2027

ludności wyznania ewangelickiego, głównie luterńskiego. W owym czasie Makowiska nazywane były (jak zawarto wyżej) Budami.

W oparciu o napływających osadników budowano charakterystyczne obiekty budownictwa wiejskiego, tzw. olenderskiego i obiekty sztuki sakralnej. Spośród obiektów zabytkowych gminy Czernikowo znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków w Makowiskach istnieją: chata z II ćw. XIX w., kościół pw. Chrystusa Króla oraz Pastorówka z 1938 roku. Ponadto w Makowiskach znaleźć można zabytkowy cmentarz ewangelicki z XIX w.

W chwili obecnej Makowiska leżą w gminie Czernikowo, w powiecie toruńskim, w województwie kujawsko-pomorskim. Łączna liczba mieszkańców wynosi 302. Na terenie miejscowości znajduje Szkoła Podstawowa oraz sklep spółdzielczy Wiejskiej Spółdzielni Handlowo-Usługowej.

Na terenie miejscowości działa jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej. Funkcjonuje również, powstałe w 2011 roku, Stowarzyszenie „Razem łatwiej”.

Makowiska są wsią rolniczą, której mieszkańcy utrzymują się z pracy we własnym gospodarstwie rolnym. Cechą charakterystyczną tego obszaru jest spore bezrobocie. Nie występują tu większe zakłady przemysłowe. Część osób prowadzi własne mikrofirmy, jednak nie tworzą one miejsc pracy dla większej liczby mieszkańców.

3. Analiza SWOT

Mając na uwadze dostępne zasoby naturalne wsi oraz potencjał społeczny miejscowości została dokonana analiza SWOT ukazujące mocne i słabe strony miejscowości Makowiska, a także przyszłe aspekty zawarte w szansach i zagrożeniach.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">➤ Duże zasoby ludzkie;➤ Nie występuje degradacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej;➤ Bliskość Torunia, Lipna, Włocławka, Golubia – Dobrzyń;➤ Bardzo dobre warunki do rozwoju rolnictwa oraz agroturystyki;➤ Centralne położenie geograficzne;➤ Posiadanie centrum miejscowości, skupiającego ofertę handlową, usługową oraz społeczno-kulturalną;	<ul style="list-style-type: none">➤ Brak atestowanych gospodarstw ekologicznych;➤ Niski standard dróg dojazdowych i lokalnych;➤ Niewystarczające środki na inwestycje;➤ Niski poziom informatyzacji i cyfryzacji;➤ Niedostateczny poziom infrastruktury technicznej dla potrzeb inwestorów;➤ Mała liczba organizacji pozarządowych;➤ Mała liczba podmiotów gospodarczych;➤ Słabo rozwinięte przetwórstwo;

Plan Odnowy Miejscowości Makowiska na lata 2021-2027

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Zasoby ludzkie przygotowane do działania i organizowania przetwórstwa rolno – spożywczego; ➤ Niski wskaźnik migracji; ➤ Gotowość rolników do prowadzenia gospodarstw ekologicznych; ➤ Wysoki stopień elektryfikacji i zwodociągowania miejscowości; ➤ Doskonałe tereny do tworzenia nowych miejsc pracy; ➤ Rozbudowana sieć dróg; ➤ Atrakcyjność turystyczna miejscowości. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Wysoki poziom bezrobocia; ➤ Niska świadomość ekologiczna mieszkańców; ➤ Zubożenie mieszkańców; ➤ Brak infrastruktury sprzyjającej rozwojowi turystyki; ➤ Nierówne warunki startu młodych ludzi względem miast i ośrodków centralnych; ➤ Niedostateczny poziom bezpieczeństwa pieszych w ruchu drogowym; ➤ Nieuregulowana gospodarka ściekowa; ➤ Brak konkurencyjności bazy oświatowej.
--	---

Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Lokalizacja miejscowości; ➤ Wzrost popytu na żywnościowe produkty ekologiczne, agroturystykę i rekreację; ➤ Preferowanie priorytetu ochrony środowiska w działalności gospodarczej; ➤ Alternatywne źródła finansowania, w tym środki pomocowe z UE; ➤ Atrakcyjność inwestycyjna; ➤ Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości; ➤ Nowoczesne narzędzia promocyjne; ➤ Wzrost aktywności mieszkańców i inicjatyw oddolnych; ➤ Modernizacja i poprawa stanu infrastruktury drogowej, wodno-kanalizacyjnej oraz teletechnicznej; ➤ Wykorzystanie walorów turystycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spadek realnych dochodów ludności i zmniejszenie popytu na produkty i usługi; ➤ Brak wkładu własnego dla uczestnictwa w programach UE; ➤ Brak przygotowania organizacyjno – technicznego do zaabsorbowania środków pomocowych UE; ➤ Pogłębienie się luki technologicznej; ➤ Wzrost patologii społecznych; ➤ Zagrożenie środowiska przyrodniczego; ➤ Brak działań akcentujących tradycję i kulturę regionu; ➤ Brak wyprzedzającego uzbrajania terenów pod inwestycje.

4. Planowane kierunki rozwoju

Makowiska, jako miejscowość wchodząca w skład gminy Czernikowo, podporządkowana jest celom strategicznym. Należy jednak wspomnieć, że rozpatrując główne kierunki rozwoju miejscowości, brano pod uwagę potrzeby i oczekiwania mieszkańców. Dzięki temu można wyróżnić następujące cele:

Cel 1. Poprawa infrastruktury.

Dobrze rozwinięta infrastruktura (drogowa, wodno-kanalizacyjna oraz teletechniczna) zapewnia mieszkańcom sprawną komunikację, zwiększa bezpieczeństwo, ułatwia codzienne funkcjonowanie, podnosi jakość życia, zmniejsza dysproporcje społeczne i rozwojowe oraz zachęca turystów i przejezdnych do odwiedzania miejscowości. Poprawa stanu sieci komunikacyjnej i infrastruktury towarzyszącej, rozwiązywanie problemów związanych z gospodarką ściekową oraz zwiększenie możliwości teleinformatycznych mogą wpłynąć pozytywnie na rozwój przedsiębiorczości, oraz turystyki. Mając powyższe na uwadze, w najbliższych latach należy zadbać o stan infrastruktury poprzez realizację inwestycji w tym zakresie.

Cel 2. Rozwój przedsiębiorczości.

Duża liczba podmiotów gospodarczych jest niezwykle ważna w przypadku miejscowości wiejskich, przyczyniając się do wzrostu dochodu mieszkańców i zacierania różnic rozwojowych oraz zmniejszając poziom bezrobocia. Dlatego ważne jest stworzenie odpowiednich warunków dla powstawania nowych przedsiębiorstw. Propagowaniem samozatrudnienia oraz informacją z zakresu przedsiębiorczości mogliby zajmować się lokalne stowarzyszenia oraz Urząd Gminy Czernikowo. Pomoc i promocja obejmowałyby rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz poszukiwanie funduszy zewnętrznych. Planuje się organizowanie szkoleń z zakresu przedsiębiorczości.

Szczególną uwagę w przypadku Makowisk należy zwrócić na rozwój agroturystyki. Istnieją tutaj dogodne warunki do tej formy działalności, jednak niedostateczny jest poziom informacji na ten temat. W związku z tym należy przeprowadzić szkolenia dla rolników, ukierunkowane na edukację w dziedzinie działalności pozarolniczej.

Cel 3. Rozwój turystyki i rekreacji.

Niezwykle ważnym dla rozwoju Makowisk priorytetem jest dbałość o zaplecze rekreacyjne, czyli tworzenie miejsc, gdzie mieszkańcy i ich goście mogliby wypoczywać i spędzać czas wolny. Powyższe mogłoby przyczynić się do rozwoju turystyki i rozwoju gospodarczego miejscowości. Aby zapewnić odpowiednie warunki dla rozwoju, zwłaszcza fizycznego dzieci i młodzieży, planowane jest w latach 2021 – 2027 zagospodarowanie terenu, w wyniku którego utworzone zostanie miejsce rekreacji i wypoczynku, wykorzystującego lokalne walory przyrodnicze. Powyższe przyczyni się do rozwoju infrastruktury rekreacyjnej na terenie miejscowości, która stanowić będzie ogólnodostępną przestrzeń publiczną.

Cel 4. Aktywizacja społeczności lokalnej.

Ważne z punktu widzenia mieszkańców wsi jest zadbanie o właściwy poziom aktywności społecznej. Większość osób z tego terenu w żaden sposób nie angażuje się w życie społeczne. Priorytetowe jest zatem uświadomienie mieszkańcom, jakie korzyści wynikają z aktywnego udziału w życiu społeczności wiejskiej. Na tym terenie funkcjonuje jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej, organizacje szkolne oraz Stowarzyszenie „Razem Łatwiej”. Istnieje potrzeba tworzenia innych organizacji zrzeszających mieszkańców, ale przede wszystkim należy zapewnić lokalnych stowarzyszeniom i organizacjom warunki do pobudzania aktywności społecznej mieszkańców.

Cel 5. Rozwój kulturalno-oświatowy.

Niezwykle ważnym dla rozwoju Makowisk priorytetem jest dbałość o wysoki poziom kultury i edukacji. Należy zadbać, by miejscowa szkoła podstawowa była konkurencyjna w skali gminnej i powiatowej, by miała potencjał do animowania działań kulturalnych na terenie miejscowości. W związku z powyższym należy rozwijać infrastrukturę edukacyjną, podnosić standard wyposażenia i kwalifikacje kadry.

5. Opis planowanych przedsięwzięć

Opis planowanych do realizacji zadań w latach 2021 – 2027 został przedstawiony w formie tabeli.

Lp.	Nazwa zadania	Cel przedsięwzięcia	Krótką charakterystyka	Okres realizacji	Koszt zadania w tys. zł	Źródła finansowania
1	Budowa świetlicy wiejskiej w Makowiskach	<i>Rozwój kultury oraz aktywności społecznej poprzez tworzenie budynku pełniącego funkcje kulturalne</i>	<i>Zadanie polega na budowie świetlicy wiejskiej w Makowiskach, obejmującej przestronną salę na potrzeby realizacji przedsięwzięć kulturalnych wraz z zapleczem sanitarno-gospodarczym oraz zagospodarowaniem terenu</i>	2023-2024	1000,0	środki finansowe krajowe i unijne budżet gminy
2	Modernizacja Szkoły Podstawowej w Makowiskach	<i>Rozwój oświaty i edukacji poprzez zwiększenie infrastrukturalnej konkurencyjności placówki szkolnej, ograniczenie niskoemisyjności</i>	<i>Przedsięwzięcie polega na modernizacji budynku Szkoły Podstawowej w Makowiskach oraz pracach remontowych obejmujących komunikację, sale lekcyjne oraz pomieszczenia gospodarczo-sanitarne.</i>	2022-2027	1200,0	środki finansowe krajowe i unijne budżet gminy
3	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Makowiskach	<i>Rozwój oświaty i edukacji poprzez zwiększenie infrastrukturalnej konkurencyjności placówki szkolnej</i>	<i>Zadanie polega na budowie i szkolnej sali gimnastycznej w celu zapewnienia dzieciom godnych warunków do zajęć wychowania-fizycznego</i>	2025-2027	2700,0	środki finansowe krajowe i unijne budżet gminy

Plan Odnowy Miejscowości Makowiska na lata 2021-2027

Lp.	Nazwa zadania	Cel przedsięwzięcia	Krótką charakterystyka	Okres realizacji	Koszt zadania w tys. zł	Źródła finansowania
4	Budowa i przebudowa dróg lokalnych na terenie miejscowości Makowiska wraz z budową chodników i oświetlenia ulicznego	<i>Poprawa jakości życia mieszkańców i bezpieczeństwa komunikacyjnego poprzez rozwój infrastruktury drogowej</i>	<i>Projekt zakłada budowę i przebudowę dróg gminnych na terenie Makowisk, budowę chodników przy drodze powiatowej i drogach dojazdowych oraz budowę oświetlenia ulicznego na terenie miejscowości</i>	2021-2027	3200,0	środki finansowe krajowe i unijne budżet gminy
5	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości Makowiska	<i>Poprawa jakości życia mieszkańców i środowiska naturalnego poprzez regulację gospodarki ściekowej</i>	<i>Przedsięwzięcie zakłada budowę przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków indywidualnych oraz kontenerowych</i>	2023-2027	300,0	środki finansowe krajowe i unijne budżet gminy
6	Budowa sieci internetowej typu hotspot	<i>Wzrost konkurencyjności poprzez rozwój infrastruktury teleinformatycznej</i>	<i>Zadanie zakłada dostawę i montaż urządzeń przesyłowych zapewniających dostęp do Internetu w przestrzeni publicznej</i>	2021-2027	70,0	środki finansowe krajowe i unijne budżet gminy
7	Organizacja szkoleń aktywizujących zawodowo oraz rozwijających przedsiębiorczość	<i>Wzrost konkurencyjności środowisk wiejskich oraz aktywności zawodowej mieszkańców poprzez stworzenie oferty szkoleniowo-doradczej</i>	<i>Przedsięwzięcie ma za zadanie aktywizację bezrobotnych, kierującą na różnicowanie działalności oraz zakładanie działalności gospodarczej. Zadanie ma podnieść kwalifikacje zawodowe, zwiększyć szanse na rynku pracy oraz przyczynić się do rozwoju mikroprzedsiębiorczości</i>	2024 - 2027	30,0	środki finansowe krajowe i unijne budżet gminy
8	Aktywizacja społeczno-kulturalna mieszkańców Makowisk	<i>Wzrost aktywności społeczno-kulturalnej poprzez zapewnienie oferty sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej</i>	<i>Projekt zakłada organizację turniejów sportowych, wydarzeń kulturalnych, festynów i imprez okolicznościowych przy współudziale lokalnych klubów i stowarzyszeń</i>	2021 - 2027 (cyklicznie)	40,0	środki finansowe krajowe i unijne budżet gminy

Plan Odnowy Miejscowości Makowiska na lata 2021-2027

Uzasadnienie

Plan Odnowy Miejscowości jest dokumentem, którego najważniejszym elementem jest wypracowanie ścieżki rozwojowej danej wsi. Jego celem jest pobudzanie i stymulowanie współpracy środowisk lokalnych na rzecz zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego zachęcanie do nowych form aktywności gospodarczej, zapobieganie peryferyzacji miejscowości, a także tworzenie poczucia więzi mieszkańców ze swoją miejscowością.

Zgodnie z §10 ust. 12 - 14 uchwały nr XIII/117/2020 Rady Gminy Czernikowo z dnia 26 lutego 2020 r. w sprawie określenia zasad i trybu przeprowadzania konsultacji społecznych w dniach od 20 września do 4 października 2021 roku przeprowadzone zostały konsultacje społeczne, których przedmiotem był projekt Uchwały w sprawie Planu Odnowy Miejscowości Makowiska na lata 2021-2027. Dokument nie uwzględnia żadnych zgłoszonych przez podmioty uprawnione do udziału w konsultacjach uwag, gdyż żadne uwagi nie wpłynęły w czasie trwania konsultacji.

Plan Odnowy Miejscowości Makowiska na lata 2021-2027 został zatwierdzony przez Zgromadzenie Wiejskie Sołectwa Makowiska co stanowi treść Uchwały Nr 1/1/2021 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Makowiska z dnia 13 października 2021 roku w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Makowiska na lata 2021-2027. Plan ten jest dokumentem stanowiącym aktualizację Planu Odnowy Miejscowości Makowiska na lata 2012-2018, przyjętego przez Radę Gminy Czernikowo w dniu 30 października 2012 r. Uchwałą Nr XVII/130/2012.

Dokument tego typu wymagany jest nie tylko po to, aby jasno określić zakres i sposób realizacji projektów, lecz również stanowi wymagany załącznik, jeśli mieszkańcy postanowią realizować inwestycje przy udziale środków europejskich z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Plan Odnowy Miejscowości Makowiska na lata 2021-2027 poprzez realizację wskazanych w nim przedsięwzięć przyczyni się do podniesienia standardu życia mieszkańców Makowiska oraz zwiększy atrakcyjność miejscowości.